

Romani CRISS
Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Str. Buzesti, nr. 19, Sector 1
Bucuresti – Romania
Tel: 004 021/ 231 41 44
Fax: 004 021/ 310 70 70

E-mail: criss@romanicriss.org
www.romanicriss.org

Romani CRISS si Fundatia Ruhama vs. IPJ Bihor

Purtare abuziva la adresa romilor

=Document in lucru=

Purtare abuziva la adresa romilor

«...atunci politistul imbracat civil s-a intors inspre mine si m-a intrebat ce am de comentat si m-a lovit peste brat cu bastonul desi aveam un copil de 4 ani in brate... »;

« ...am scos mainile din buzunar si in momentul urmator a inceput sa ma loveasca (politistul – n.n.) cu palmele si pumnii peste fata, peste urechea stanga, cu cotul in spate si cu picioarele in burta si in testicule»

Romani CRISS si Fundatia Ruhama vs. IPJ Bihor

I. Starea de fapt

In data de 9 mai 2006 in jurul orelor 06.00, un numar de aproximativ 20 - 25 de politisti civili si echipati in uniforma, reprezentanti ai Politiei Municipiului Salonta, posturilor de politie Gepiu, Madaras si Cefa si ai Detasamentului Politiei de Interventie Rapida (DPIR), precum si reprezentanti ai SC Electrica SA Salonta, judetul Bihor, au descins in comunitatea de romi din localitatea Gepiu.

Scopul actiunii, potrivit Notei de caz, emisa de Inspectoratul de Politie al Judetului Bihor¹ l-a constituit prevenirea si combaterea furtului de energie electrica².

Cu ocazia descinderii in comunitatea de romi au fost agresate de catre politisti un numar de 5 persoane de etnie roma, dintre care 4 persoane au certificate medico-legale, necesitand intre 2 si 4 zile de ingrijiri medicale³.

I.1 Firul evenimentelor potrivit declaratiilor victimelor

a.Descrierea evenimentelor in comunitate

Un prim incident, are loc in jurul orei 06.00, in fata locuintei lui Veres Frunza. Astfel, potrivit declaratiei acestuia, in timp ce se afla in fata casei, a observat un grup de aproximativ 15 politisti, civili si echipati in uniforma, o parte dintre acestia lucratori ai DPIR, care se indreptau spre casele locuite de romi.

Acesta a intrat in casa, iar in cateva momente un numar de 2 politisti, dintre care unul imbracat in uniforma iar altul civil, au intrat in locuinta solicitandu-i actul de identitate si ordonand persoanelor care se aflau in locuinta sa se trezeasca⁴. Ulterior, Veres Frunza este scos in curte unde se mai aflau alte 4 persoane legate cu catusi cate doi, si anume: Doroti Marius si Veres Cantemir (cu o pereche de catusi), respectiv Veres Alexandru si Hendre Cornel (cu o alta pereche de catusi).

Veres Frunza este legat alaturi de fiul sau, Teglas Daniel, cu o alta pereche de catusi, desi a solicitat politistilor sa nu fie incatusat alaturi de acesta.

In acel moment, potrivit declaratiei lui Veres Frunza, unul dintre politisti, imbracat civil⁵, a luat un baston de la un reprezentant al DPIR, cu care i-a lovit de mai multe ori, peste spate si umar, atat pe Veres Frunza cat si pe fiul acestuia Teglas Daniel.

De asemenea, acelasi politist a lovit-o peste brat si pe Hendre Mandra, sotia lui Veres Frunza, datorita faptului ca a solicitat politistului sa nu-i mai loveasca pe sotul si fiul ei in fata femeilor si copiilor⁶.

O alta victima a politistilor, participanti la actiunea din data de 9 mai 2006, este Teglas Florian, care este lovit cu bastonul peste picioare si ulterior peste ceafa⁷.

¹ Nota de caz a fost emisa de catre Biroul de presa al IPJ Bihor in data de 9 mai 2006;

² Potrivit Notei de caz;

³ Potrivit Certificatelor Medico-legale, nr. 1322, 1323, 1325 si 13256 din data de 9 mai 2006, emise de Serviciul Judetean de Medicina-legala Bihor;

⁴ A se vedea in acest sens declaratia lui Veres Frunza si Hendre Mandra, existenta la dosarul Romani CRISS;

⁵ Victima nu cunoaste numele exact al lucratorului de politie, ci doar prenumele acestuia: Sandu;

⁶ A se vedea declaratia Mandrei Hendre, existenta la dosarul Romani CRISS; potrivit declaratiei acesteia, in momentul in care a fost lovita de catre politist avea in brate si un copil in varsta de 4 ani;

b. Drumul din comunitatea de romi pana la sediul Postului de Politie al comunei Gepiu

Cele 7 persoane (6 incatusate si una fara catusa), au fost duse in strada principala⁸, formand un grup cu alte 20 de persoane aduse de catre politisti dintr-o alta parte a comunitatii de romi. Grupul format din barbati, femei si copii, este dus pe jos spre postul de politie al comunei Gepiu, fiind insotit permanent de politisti (in partea stanga a soselei si in spate). Pe tot parcursul drumului spre postul de politie, persoanele de etnie roma sunt impinse in spate cu bastoanele de catre politisti. De asemenea, potrivit declaratiei lui Teglas Florian, unul dintre politisti il lovea cu pantoful in talpa piciorului in timp ce pasea. La intrebarea acestuia de ce il loveste, politistul a precizat faptul ca «ii este mila, dar ca asa a primit ordin»⁹.

c. Descrierea evenimentelor in curtea sediului Postului de Politie

In curtea sediului postului de politie de politie, romilor le-a fost blocat accesul atat catre iesirea in strada, cat si spre toaleta de catre politisti. La rugamintile lor, persoanelor incatusate le-au fost scoase catusese. Dupa aproximativ 5 minute la sediul postului de politie sunt aduse, cu o masina, alte doua persoane de etnie roma, respectiv Fekete Traian si Teglas Dorel. Fekete Traian era incatusat, acestea fiindu-i scoase dupa ce a fost introdus grupul de romi.

Potrivit declaratiei lui Fekete Traian, in timp ce se afla in apropierea intrarii in sediul postului de politie, unul dintre politisti, imbracat in uniforma¹⁰ a strigat la el sa isi scoata mainile din buzunar, ulterior fiind lovit de catre acesta cu pumnii si picioarele, peste fata, ureche, in cap, in stomac si in testicule¹¹.

La un moment dat in curtea sediului postului de politie al comunei Gepiu si-au facut aparitia doi reprezentanti ai Fundatiei Ruhama¹², iar ulterior au venit si reprezentanti ai presei locale oradene. Potrivit declaratiilor persoanelor de etnie roma, dupa aparitia reprezentantilor fundatiei Ruhama, respectiv a presei locale, politistii au deblocat calea de acces catre strada si catre toaleta.

O parte dintre persoanele de etnie roma au fost audiate in sediul politiei, fara a li se permite sa fie insotiti de catre consilierul local ales. Romii au solicitat prezenta consilierului in timpul audierilor datorita faptului ca o parte dintre ei nu stiau sa scrie si sa citeasca.

II. Punctul de vedere al IPJ Bihor

In aceasi zi, Inspectoratul de Politie al Judetului Bihor a emis o «Nota de caz» cu privire la situatia din localitatea Gepiu.

⁷ Potrivit declaratiei lui Teglas Florian, acesta era racordat legal la curentul electric, fapt confirmat de reprezentantii SC Electrica SA in urma verificarii efectuate; Pentru detalii a se vedea declaratia lui Teglas Florian, existenta la dosarul Romani CRISS;

⁸ Care leaga Municipiul Arad de Municipiul Oradea;

⁹ Citat din declaratia lui Teglas Florian;

¹⁰ Victima cunoaste doar prenumele politistului, Cristi, respectiv ca este incadrat la Politia orasului Salonta, judetul Bihor ;

¹¹ A se vedea declaratia victimei si martorilor, existente la dosarul Romani CRISS;

¹² D-I Marian Daragiu, presedintele Fundatiei Ruhama, respectiv d-ra Monica Crisan, consilier juridic al fundatiei ;

Potrivit acesteia scopul actiunii in comunitatea de romi a fost prevenirea si combaterea furturilor de energie electrica.

In cadrul actiunii au fost depistate 11 familii care furau energie electrica, improvizatiile folosite de acestia fiind deconectate de la retea. Capii familiilor depistate au fost invitati la sediul Postului de Politie Gepiu pentru a fi cercetati sub aspectul infractiunii de furt de energie electrica. Tot in timpul actiunii a fost prins si urmeaza sa fie incarcerat numitul V. Cantemir, de 43 de ani, din Gepiu, condamnat la 4,2 ani de inchisoare pentru comiterea infractiunii de furt calificat¹³.

De asemenea, din continutul Notei de caz mai reiese si faptul ca «apartenenta la un grup social **nu este un criteriu de actiune a Politiei**, iar faptul ca politistii isi fac datoria nu se poate aprecia ca fiind o discriminare la adresa unei categorii sociale sau etnii»¹⁴.

In incheierea Notei de caz se precizeaza ca «**pe toata durata actiunii, Politia nu a folosit forta si nici mijloacele din dotare**».

¹³ Citat din Nota de caz emisa de IPJ Bihor in data de 9 mai 2006;

¹⁴ Idem;